

Nr 537

Av herrar **Wahrendorff** och **Dahlgren**, *angående förmögenhetsbeskattningens utformning.*

(Lika lydande med motion nr 439 i Första kammaren)

Under 1950-talet företogs vid flera tillfällen höjningar av det skattefria bottenbeloppet för den statliga förmögenhetsskatten. Genom dessa höjningar förhindrades att bottenbeloppens värde reducerades av penningvärdeförsämringen. Men höjningarna medförde också vissa reella förbättringar. Det nu gällande bottenbeloppet, 80 000 kronor, fastställdes 1957. Sedan dess har en sådan penningvärdeförsämring och allmän ekonomisk utveckling ägt rum, att en höjning nu kan anses motiverad. Förmögenhetsbeskattningen ingår emellertid i den allmänna omprövning av beskattningen, som pågår inom allmänna skatteberedningen. Då förutom frågan om höjning av de nuvarande bottenbeloppen även andra frågor inom förmögenhetsbeskattningen måste anses synnerligen aktuella, torde det vara till fördel med en prövning i ett sammanhang. Det bör dock betonas att översynen måste bedrivas skyndsamt.

Såsom tidigare framhållits i riksdagen är det otillfredsställande att förmögenhetsskatten utgår efter samma grunder för äkta makar som för ensamstående. En omfördelning med hänsyn till den i allmänhet lägre skattekraften hos äkta makar måste anses motiverad. Detta kan ske genom en höjning av det skattefria bottenbeloppet för äkta makar, så att detta blir 50 procent högre än för ensamstående, dvs. i nuvarande läge 120 000 kronor. Även vissa andra angelägna spörsmål bör uppmärksammas, bl. a. det ofta framförda önskemålet om rätt till avdrag vid inkomstbeskattningen för förmögenhetsskatten såsom utgift för inkomstens förvärvande.

Framför allt bör dock uppmärksamheten riktas på de principiella sammanhangen. Med nuvarande regler har man utgått från att förmögenhetsinkomsten har större skattekraft än annan inkomst, så till vida att den som äger en förmögenhet har mindre behov att spara för kommande tid och alltså av sin inkomst kan avstå mera i skatt än den som måste reservera en del av inkomsten för framtida behov. Härmed beskattas även förmögenhet som inte lämnar någon avkastning. Även om det i vissa avseenden finns skäl för en sådan bedömning av skattekraften, kan den inte godtagas som någon mera generell regel. Det måste anses oriktigt att den som för kommande behov bygger upp ett sparande i exempelvis bank eller eget företag skall drabbas av en hårdare beskattning än den som får sin trygghet garanterad genom exempelvis ATP-försäkringen. I den mån beskattningen drabbar för-

mögenhet, som inte lämnar avkastning, blir det i realiteten antingen en högre beskattning av vederbörandes arbetsinkomst eller en förtäring av det kapital, med vilket han arbetar i näringslivet. Sistnämnda förhållanden kan sägas utgöra problem särskilt för jordbruk och andra mindre företag. Från dessa utgångspunkter framstår de gällande reglerna för förmögensbeskattningen som föråldrade och oförenliga med principen om skatt efter bärkraft.

Enligt vår mening måste vid prövningen av förmögensbeskattning eftersträvas dels att skatt uttages endast på den verkliga avkastningen och i enlighet med för beskattningen vägledande bärkraftsprinciper, dels en rimlig avvägning mellan ensamstående och äkta makar, dels sådan höjning av det skattefria bottenbeloppet som motiveras av den ekonomiska utvecklingen.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att den översyn av förmögensbeskattningen, som skall utföras av allmänna skatteberedningen, särskilt må ha till syfte dels en sådan utformning, att skatt uttages endast på den verkliga avkastningen och i enlighet med för skattesystemet grundläggande bärkraftsprinciper, dels en avvägning i skatteuttaget mellan dem, som i inkomstskattehänseende beskattas som ensamstående, respektive äkta makar, samt dels en höjning av det skattefria bottenbeloppet, som är motiverad av den ekonomiska utvecklingen, allt i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1963

Harry Wahrendorff

Anders Dahlgren

Nr 538

Av herrar Westberg och Gustafsson i Borås, om utredning rörande punktskatterna.

(Lika lydande med motion nr 445 i Första kammaren)

Stockholm den 25 januari 1963

O. Westberg

Axel Gustafsson